

1 Timoteo

Mamabũinore soyũiyebu Pablo b́acu ũi toivaicõjeiye báquede mamayoca papperayocare Timoteo b́acure. Pablo b́acu judíovacacu b́acũvacari, Jesús ũi yávaiye méne beorĩ soyũicõjeimũ marejaquémavũ, soyũscũyũ ũi yávaiye méne judíova ãnevũre, judíova ne jũ abe boje ũi soyũiyede. Lucas b́acu soyũrejaquemavũ Pablo b́acũi borore Hch 7:57-8:1, 9:1-31, 13:1-28:31, aru Timoteo b́acũi borore Hch 16:1-3, 17:13-16, 18:5, 19:22, 20:4. Pablo b́acũi toivaicõjeiyede ũre toivacaipõescũ b́acure diyocare, javede toivaicõjenejaquemavũ areyoca caipũcarũgũare paiyoca ũi papperayoca cũriyocare Majeracu Jũmenijicũi yávaiye mamaene soyũitucubo j́ivũi. Diyocare toivaicõjeniburu yójiõboi, toivaicõjenejaquemavũ Tito b́acure, aru no yóbore yoca bũojaiyocare yóbocayocare Timoteo b́acure. Pablo b́acu soyũrejaquemavũ ũre toivacaipõescũ b́acure aipe ũi toivacaquiye báquede diyocare. Toivaicõjenejaquemavũ diyocare ãniũjũ bácarõre 63 d.C., ũi cuede Macedonia ãmicũrijoborõi.

Pablo b́acu toivaicõjenejaquemavũ diyocare parũre ñacũyũ Timoteo b́acure ũi ũmei (1:12-19, 4:1-16, 6:11-21), aru dajocare ñaicõjecũyũ ũ mácure Éfesocavũre ne bueino jáve ãmene (1:3-11, 6:3-10), aru soyũscũyũ ũ mácure aipe ñaiye jaũrõre Jesũre jũ aivũre coreipõevare aru náre cañateipõevare máre (3:1-16, 5:1-6:2), aru aipe ñaiye jaũrõre Jesũre jũ aipõevare ne mearore jíyede Jũmenijicure (2:1-15).

*Pablo ũi meaicõjeino Timoteore
(Hch 16.1-3)*

¹ Үм, Pablo, тоивацѡжеивм аресуре iyoca paperayocare. Yábu Jesús ñi yávaiye méne beorĩ соуицѡжеимарасам. Jūmenijicm meadaibi majare. Aru Jesucristo napini corede ðaibi majare caiye iye ñi mearo ðacaquiyede. Ne соуицѡ-jeimamu ym Jesús ñi yávaiye méne. ² Мм, Timoteo, ym meaicѡжеивм муре. Jāve jímacure ráyubm mm, mi jm aiyе boje Jesúre. Majeracm Jūmenijicm, maje jabocm Jesucristomaque, mearo ðacajacurĩ mure bojecubeda ñi me boje. Aru cōmaje āroje jājacurĩ mure. Aru torojurĩ cure ðajacurĩ mure cārijimescva.

Pablo ñi buEICѡjemeno boro āmene

³ Ðajacm mm yópe ji соуиye báquepe mure ji nuiyede Macedonia āmicurijoborōi. Ym mauteicѡjecacm mure Éfeso āmicurĩmaroi, mi dajocare ðaquiyere ayu arevm nócavure ne buEiyede jāve āmene maje buEiyede jocarĩ. ⁴ Соуицѡjemejacm náre ne соуиino mácarōre aru ne āuriduiyede néñecuva mácavm ne āmiá coapa. Ne nópe ðaiyede, jēniari jáðama ne bajumia ye majibevmva cainmva. Ne nópe ðaiyede, coreóvaivm bñojabema na Jūmenijicm urōre náre ne ðarājiyede, yópe jaurōre náre jm aivm baru Jesúre.

⁵ Ðaicѡjecacm náre ji соуиyere, ne urājiyere ayu arevure me ne dāriaiyeque “Boropatebevм ym”, ne arĩ dāriaiyeque aru jāve ne jm aiyеque Jesúre. ⁶ Ūbenita ina pōeva yópe ðabema na. Quépora соуиivm bu Ūbenina. ⁷ Bueiyurivm bu na Jūmenijicm ðaicѡjeiyede ñi соуиye báquede Moisés bácare. Ūbenita coreóvabema ne baju ne соуиyede aru aipe aiyēde ne bueniduiyede máre majidivure.

⁸ Coreóvaivm bu maja méne Jūmenijicm ðaicѡjeiyede ñi соуиye báquede Moisés bácare, pōeva ne coreóvaru aipe teni Jūmenijicm coreóvare ðaiye báquede diede.

⁹ Coreóvaiye jaunv pðevare aipe teni Jūmenijicui coreóvare ðaiye báquede iye ðaicðjeiyede. Jūmenijicv coyure-jaquemavv iye ðaicðjeiyede Moisés bácure, jáðovacvuy dieque pðeva ne āmeina teiyede. Que baru ina pðeva boropatebevure Jūmenijicui jáinore, ne jv aipe boje Jesúre, jaubevv náre iye ðaicðjeiye. Quénora ina āmeina teivure iye ðaicðjeiyeque Jūmenijicv jáðovaimi ne āmeina teiyede.

Āmeina teivv ne ðaiye nópe paiyebu. Námu Jūmenijicui ðaicðjeiyede jv abeni ðabevv. Pueðabevvbu Jūmenijicure, āmeina ðaivv. Námu Jūmenijicui vbemara aru yurivv Jūmenijicure máre. Námu boarí jarvvaivv népacure, aru népacore, aru arevure máre. ¹⁰ Námu svrivv arevunque némarebvcvva āmevunque, aru vtvva āmeina ðaivv ne baju arevv vtvvaque. Námu nvavaivv pðevare, jínavivv náre yebacavure. Námu borocsvrivv aru “Соучсвуvту jáve”, ne aríburu yóbore borocsvrivv. Jūmenijicv jáðovaimi vī ðaicðjeiyeque caiye iye ðare ðaiyede corv āmenore iye bueiye méne jocarí.

¹¹ Aru bueivv yv iyede jávene, covvuy Jūmenijicui yávaiye me pñeno baju méne, pðeva ne majinajiyere avv aipe Jūmenijicv meadvure náre. Nāi Jūmenijicv meacv baju jári coreicðjeimi yvure aru bueicðjeimi yvure vī yávaiye méne.

Pablo vī torojuede jíno Jūmenijicure vī cōmaje āroje jáiye boje

(Hch 8.3; 9.4-5)

¹² Yv torojuede jívuvv maje jabocv Jesucristore, vī jáiye boje yvure yóre vī vrðre ðayvure. Que baru epeibi yvure, ji memecaquiyepe avv vīre. Aru parvure ðaibi yvure, ji buequiyepe avv vī yávaiye méne. ¹³ Yóre mearo ðacaibi

yure javede, ãmeina úre yávayũ bácureca, cujurĩ ñájine ðayũ bácureca úre jũ aivũre, aru maucũvacũ bácureca úre. Ubenita Jũmenijicũ cõmaje ãroje járejaquemavũ yure, ji que ðaiye boje caiye iyede coreóvabecũre, ji jũ abe boje Jesúre cãreja. ¹⁴ Aru Jũmenijicũ pũeno urarõ mearo baju ðacarejaquemavũ yure. Uĩ mearo ðacaiye boje yure bojecũbeda, caride yũ jũ ayũbu Jesucristore aru mũvũ yũ úre.

¹⁵ Jãvetamu iye. Que baru jũ aye jãvũ caivũre iyede. Jesucristo darejaquemavũ ijãravũ, meadacũyũ ãmeina teivũre. Aru yũrecabu ãmeina teivũcacũ bácũ ãmecũ baju caivũ pũeno. ¹⁶ Ubenita Jũmenijicũ cõmaje ãroje járejaquemavũ yure, Jesucristo uĩ jáðovaquiyere ayũ aipe uĩ napino urarõ põevare. Napinejaquemavũ yure, ãmecũ bajure caivũ arevũ ãmeina teivũ pũeno, ji jũ aquiyere ayũ úre. Que teni jáðovaimi uĩ urarõ napinore ina ji yóbo-cavũ úre jũ aivũ, ne cũvarãjiiyere ayũ jãravũ cũiméjãravũ baquinóre, ne jáiyede uĩ meadaiye báquede yure, ãmecũ bajure.

¹⁷ Ñai maje jabocũ, cainũmũa jaboteyũre caivũre, pueðarãjarevũ úre aru mearore jínajarevũ úre máre. Urecabe arũcũ cainũmũa. Urecabe maje jámetũ. Aru úrecabe Jũmenijicũ cũinácũra. Quédecabu.

¹⁸ Mũ, Timoteo, jímacũre ráyũbu mũ. Mũre soyũicõ-jeivũ yũ põevare ji bueiyyede mũre. ãrũjacũ arevũ ne soyũcaiye báquede mũra aipe vaiquiyede mũre. ãrũcũ diede, rarũre ðajacũ mi ùmene, memecacũyũ Jũmeni-jicũre yóre uĩ urõre, arevũ ne maucũvaedeca mũre, nopedeca ñai churara uĩ me ãðamateiyere boainoi. ¹⁹ Cainũmũa jũ ajacũ Jesús uĩ yávaiyyede méne jãvene. Aru, “Voropatebevũ yũ”, arĩ dárĩarĩ, cũjacũ mũ. Arevũ põeva

meateiyubema ne boropateiyede. Quénora jũ adama apeno bueino jáve ãmenore. Aru dajocadama ne jũ aiye báquede Jesúre. ²⁰ Рѣсарѣ ѣтѣва сѣта нѣре ѣаивѣ, ne ãmiá Himeneo aru Alejandro. Jave jícasũ náre ñai abujuvai jabocũ Satanáre, ne coreóvarãjiyere ayũ ãmeina yávaiye jaubede náre Jũmenijicũre.

2

Pablo ñi bueino aipe jëniainore Jũmenijicũque
(Mt 20.28; Mr 10.45; Gá 1.4; 2 Ti 1.11; Tit 2.14; 1 P 3.3)

¹ Мамарѣтѣре уѣ соуѣиуѣвѣ тѣре iyede. Caivũ Jesúre jũ aipõeva соуѣjarãri Jũmenijicũre náre jaúede, aru arevũre jaúede máre. Yópe ãarĩ jíjarãri torojuede máre Jũmenijicũre aru jëniajarari na Jũmenijicũque caivũ põevare boje máre. ² Jëniajarari Jũmenijicũque jabovare aru caivũ ina cõjeipõevare máre, maje cũrãjiyere aivũ me, maucũvabevũva aru cãrijimevũva máre. Que teni mearore jíni Jũmenijicũre aru pueðarĩ arevũ põevare cũrãjaramu maja me. ³ Maje jëniaiye Jũmenijicũque meavũ arevũre, aru cojũvũ Jũmenijicũre, majare mead-ayũre. ⁴ Ére cojũvũ ñi ue boje caivũ põeva ñi meaðaimara márajivũre aru coreóvarãjivũre máre ñi yávaiyede jávene.

⁵ Cũinácũrabe ñai Jũmenijicũ. Aru cũinácũrabe ñai põevare meara cũre ãayũ Jũmenijicũi jáinore. Ñai mead-airõescũ érecabe Jesucristo. Évacaribe éтѣ. ⁶ Boarĩ jarũvaicõjenejaquemavũ ñi bajure, põeva ne ãmeina teiye boje, bojedacacũyũ caivũre, Jũmenijicũ jina marajiyépe ayũ. Éi que ãaiye báque boje Jũmenijicũi beoijãravũ bácarõi, jáðovarejaquemavũ Jũmenijicũ meaðaiyũcũre caivũ põevare.

⁷ Aru Jesús epedejame yũre ére соуѣcaipõescũva aru ñi yávaiye méne beorĩ соуѣicõjeimũva máre, ji соуѣquiyepe

ayũ ñi yávaiye méne. Ë bueicõjenezame yũre ina judíova ãmenũre iye yávaiyede jávene, ne jũ arãjiyere ayũ úre. Соуиивн мнре јаве. Ун боросубевн.

⁸ Ун нвн ãмнва ne jẽniarajiyere ayũ Jũmenijicũre cainoa ne cójjinoai, jámũóri ne рнрũáre ãmenore ðabevũva. Quénora memecajarãri Jũmenijicũre. Jarabejarãri arevũre. Aru jáve napini corejarãri Jũmenijicũi jũ aquinore ne jẽniaiyede.

⁹ Aru yũ нвн nomiva ne dorãjiyere ayũ ne doiyede yópe nomiva meara ne doiyere. Dobejarãri yópe ãmenape, arevũ ne járajiyere aivũ náre. Quénora dojarãri ne cuitótecajeare yópe Jũmenijicũre cojuépe. Que teni ðabejarãri ne poðaque cãoidũ ãmeno baju. Aru aðabejarãri cámuca yuyuiyede aru ãmuyo aðaitarabũare máre cãrajilboa bojecũrijilboaque aru úruque máre. Dobejarãri cuitótecajeare bojecũricajeare máre, arevũ ne járajiyere aivũ náre. ¹⁰ Ëbenita ðajarãri yópe nomiva Jũmenijicũre urivũre, arevũ ne járajiyere aivũ náre ne caðateiye boje me arevũre.

¹¹ Jũmenijicũi yávaiyede bueiyedeca, caivũ nomiva me járiarĩ, majijarãri iye bueiyede bídeca соунбевнва. Aru pueðajarãri caivũ náre cõjeivũre máre. ¹² Ун nomivare bueicõjemevũ ãмнвare. Aru yũ nomivare máre jaboteicõjemevũ ãмнвare. Quénora bi ajarãri na, nomiva. ¹³ Ун ðaicõjeivũ náre nópe, Jũmenijicũi cuedaiye báque boje Adán mácũre mamarũmũre aru Eva bácore ñi yóboi. ¹⁴ Aru yũ máre ðaicõjeivũ náre nópe, Adán mácũre abujuvai jabocũi jũjovabe báque boje. Ëbenita Eva báco abujuvai jabocũi jũjovaimo máco barejaquemavũ õ. Que baru ico nomió vainí tũrejaquemavũ Jũmenijicũi ðaicõjeiye báquede. ¹⁵ Ëbenita nomiva meaðaimara márãjivũbu, me ne бснóvaiye boje némarare yópe Jũmenijicũi urõpe,

na cainũtũa jũ aivũ baru Jũmenijicũi yávaiye méne, aru uringũ baru arevũre máre, aru memecaivũ baru Jũmenijicũre me.

3

Aipe ðaiye jaũrõ Jesúre jũ aivũre coreipõevare
(*Tit 1.6-9*)

¹ Jãvetamu iye. Ñai põescũ coreiyũscũ baru Jesúre jũ aipõevare, ñ memecaivyũbi me Jũmenijicũre. Que baru mearomu ñi ðaiyũrõ. ² Ñai coreiyũscũ Jesúre jũ aipõevare ðaiye jaũvũ úre cainũtũa yóre põeva “Ãmecũbe ñai”, ne boro soyũrĩ adaiivũ bũojabenajiyere aye ñi borore. Aru ðaiye jaũvũ úre cainũtũa yóre põeva ne jáðovamenajiyere aye ñi ãmeina teiyede. Jaũvũ úre máre ñi cãvaquiyere jímarepaco cũinácora. Coreiye jaũvũ úre me ñi ðaiyede. Aru ðaiye jaũvũ úre majiéque. Ðaiye jaũvũ úre yóre põeva ne pueðaimũre. Me sorũ etarĩ jacyũiyere jaũvũ úre ina curãdaivũre. Aru me bueiye jaũvũ úre ñi coreimarare máre. ³ Ûcumejacũrĩ pacotede ðaiyede. Aru ãðamateiyũbejacũrĩ. Quépora meascũ põescũ bajacũrĩ. Aru jarabecacũrĩ. Tãutũrare jecũbeni, diede pare nrĩ vore nũmejacũrĩ. Aru ãujimejacũrĩ arevũ ne cãvaede. ⁴⁻⁵ Ñai ñmũ bũojabescũ baru jaboteyũ ñi cũramicavũre, jáve bũojabescũbe coreyũ Jũmenijicũi cũramicavũre, Jesúre jũ aipõevare. Que baru jaũvũ úre ñi jaboteiye me ñi cũramicavũre, mamara ne jũ arãjiyere aye úre aru ne pueðarãjiyere aye úre máre cainũtũa. ⁶ Cũinácũ ñmũ mama jũ ayũ Jesúre corebejacũrĩ arevũ Jesúre jũ aipõevare, “¿Meascũ bárica yũ arevũ rũeno?” arĩ dáriabescũyũ. Ñi que aru, Jũmenijicũ “Ñájicũyũtu mũ”, ajebu úre nóre “Ñájicũyũtu mũ”, ñi aye báquepedeca

ñai abujuvai jabocure. ⁷ Aru ñai Jesúre jũ aivũre cor-eipõescure ðaiye jaũvũ cainũmũa yópe ina Jesúre jũ abevũ ne me yávarãjiyepe aye úra. Ûi ména ðabedu ina jũ abevũ ãmeina yávarãjarama úra. Que teni vainí tũcũyũte úre ñai abujuvai jabocũ ñi jũjovaiyeque. Ñai abujuvai jabocũ jẽcũyũte úre nopedeca doriñũ jẽiyere moacure.

Aipe ðaiye jaũrõ Jesúre jũ aivũre caðateipõevare

⁸ Quédeca ina Jesúre jũ aivũre caðateipõeva máre, jaũvũ náre ne mearo ðaiye cainũmũa. Jaũvũ náre ne ðaiye yópe põeva ne pueðaimarape, aru ne yávaiye máre jáve caivũre jũjovabevũva. Ûrarõ ùcuiyede ùcumejarari na pũ ne pacotede ðaiyeta. Aru vorĩ eabejarãri na tãuturare ãmei dápiyaiyeque. ⁹ Jaũvũ náre ne jũ aye jáve “Boropate-bevũ yũ”, ne arĩ dápiyaiyeque iye bueiye de jávene, Jũmenijicũ jáðovameno mácarõre jipocamia ùbenita jáðovainore caride. ¹⁰ Apevũ járajarama ne cuede. Aru náre ãmeina teiyede jámenu, memecajarãri na Jesúre jũ aivũre caðateipõevape. ¹¹ Quédeca ina nomiva Jesúre jũ aipõevare caðateinomiva máre, jaũvũ náre ne mearo ðaiye cainũmũa, yópe põeva ne pueðaimarape. Yávabejarãri borocuede apevũ borore. Corejarãri me ne ðaiyede máre. Jaũvũ náre máre ne buojaiye me caiye ne memeiyede. ¹² Jaũvũ ina Jesúre jũ aivũre caðateipõevare ne cũvarãjiyepe némarepacova cũinácora. Aru jaũvũ náre ne jaboteiye me némarare aru caivũ ne cũramicavũre máre. ¹³ Que teni ina Jesúre jũ aivũre caðateipõeva ne memecaru me, põeva pueðarãjarama náre. Que baru nácarũravũ buojarãjarama coyũivũ jidũbevũva aipe ne jũ aiyede maje jabocũ Jesucristore.

Jũmenijicũ ñi jáðovameno mácarõre jipocamia coyũino

¹⁴⁻¹⁵ Jácunuiyuvu yu mure maumena. Æbenita caride toivaicõjeivn apescure mure yo paperayocare, ji járobedu mi majiquiyere ayu aipe ðaiye jaurore ne bajumia Jūmenijicui pðevare, Jesúre ju aipðevare, ñai Jūmenijicui apucu jinare. Nácarūravu soyuyama Jūmenijicui yávaiyede ñi toivaicõjeiye báquede ne bajumia. Aru buedama apenvre paruroreca diede máre. ¹⁶ Jáve pueno métamu iye bueiye jáve, Jūmenijicui jáðovameno mácarō jipocamia ÷benita jáðovaino caride, maje majinaiyere aipe aipe ðarī curājivn meara Jūmenijicui jáinore. Yópe arī, soyuvubu maja:

Cristo járorejaquemavu ijāravni pðescure. Aru ñai Espírиту Santo jáðovarejaquemavu ũre pueno meacu bajure. Ina ángeleva járejaquemavu ũre. Pðeva soyurejaquemavu ñi borore caivn joborðcavure. Ijāravucavnu ju arejaquemavu ũre. Aru Jūmenijicui mnavarejaquemavu ũre cavarō mearo ñi curōi, arī soyuvubu maja.

4

Ina dajocaivn ne ju aipe báquede Jesúre

¹ Ñai Espírиту Santo jáve soyubi buojaijāravuare apenvu Jesúre ju aipðeva mácavnu dajocarājivure ne ju aipe báquede. Que teni jápiarājarama na abujovare ne bueiye, ina jūjavaiyurivure pðevare ne bueiye jáve ámeque. ² Buede ðarājarama pðeva borocurivure. Que teni jūjovarājarama pðevare ne bueiye jáve ámeque. Ina bueipðeva coreóvarājarama ne bueiye jáve ámene. Æbenita ye chīomenajarama ne jūjavaiyede, “Boropatebevnu yu”, ne arī dápiabe boje. ³ Yópe arī, buenajarama na: “Purububobarā mija” aru “Ámejara mija apeljē āiyede”. Ne nópe bueiye meamevnu. Caiye maje āiyede

cuedarejaquemavñ Jūmenijicñ, Jesúre jñ airðevñ, ñi yá-vaiyede jāvene majidivñ, torojñede jíní úre, ne ārajīyere ayñ diede. ⁴ Que baru caiye iye Jūmenijicñi cuedaiye báquede maje āru, mearotamu. Maje torojñede jídu úre maje jacorñiyede ñi cuedacaiyede majare, jarñvaiye jañbevñ diede majare cainñmñ. ⁵ Jūmenijicñi yávaiyede ñi toivaicðjeiye báque boje aru maje jēñiaiye boje úque máre, jívñbu mearore úre. Jūmenijicñ me jáññme diede.

Aipe ðarī Jesucristore memecayñ me

⁶ Mñ coyñyñ baru yóre ji toivaicðjeiyepe apesñre ina Jesúre jñ airðevñre, mi baju máre bueiyedeca iye yávaiye méne mi jñ arñburu yóboi Jesúre aru caride máre, meacñ memecairðescñ bacñyñtu mñ Jesucristore. ⁷ ðbenita járiabejacñ iye ijāravñque coyñiyede pueðabede Jūmenijicñre aru ārñmene máre. Quénora buejacñ mi baju, pueðacñyñ Jūmenijicñre pñeno baju mi ðaiyeque cainñmñ. ⁸ Pðescñ ñi parñre ðaru ñi bajure, quíjino mearomu úre. ðbenita pðescñ ñi parñre ðaru ñi ũmene, ñrarð mearomu úre. ði bajui parñru, mearomu úre ijāravñmiata. ðbenita ñi ũmei parñru, ñrarð mearomu úre ijāravñre aru daquijāravñ baquinóre máre. ⁹ Jāvetamu iye. Que baru jñ aiye jañvñ diede caivñre. ¹⁰ Que baru memevñbu maja pñ ñetñivñvacari, maje napini coreiye boje Jūmenijicñi caðatequiyede majare. Yóre coreivñbu Jūmenijicñi apñé boje aru ñi bñojaiye boje meaðayñ caivñ pðevñre máre. Que baru Jūmenijicñ meaðacñyñme caivñ ina jñ aivñre Jesúre. ¹¹ Iye ji coyñiyede mñre, nopedeca buejacñ aru ðaicðjejacñ.

¹² Pðevñre pueðabede ðbejacñ mi bojñé boje. Quénora yávajacñ me. Mearo ðajacñ máre. Aru ñjacñ aprevñre. Jñ ajacñ Jesúre máre. Aru āmeno ðbejacñ. Que teni

põevare pueðare ðajacu mure, mi jáðovaiye boje náre aipe ðaiye jaurore caivu Jesúre ju aipõevare. ¹³ Caride aru pu ji eaiyeta ðetubecuva jári borotejacu põevare Jümenijicui yávaiyede üi toivaicõjeiye báquede. Couyjacu aipe ðaiye jaurore náre. Aru buejacu náre máre. ¹⁴ Árujacu Jümenijicui majiéde, üi jíye báquede bojesubeda mure javede, ina Jesúre ju aivure coreipõeva ne coycaaiye báquede mura aipe vaiquiyede mure, aru ne tõiye báquede mi jipoburã ne puruáque. Áruri dajocabejacu ðayu yóre mi majiéque Jümenijicui jíye báquede mure.

¹⁵ Me dáriajacu caiye iye ji couyiyede mure. Caijãravna pueno ðajacu yóre ji couyiyere, põeva mure jári ne majinajiyere ayu ðayure yóre mi couyiyere. ¹⁶ Me jájacu mi ðaiyede. Aru buejacu yávaiyede jávene máre. Nóre ðajacu cainumna. Que teyu mi baju meaðacuyumu tu. Aru meaðacuyumu tu ina járiaivure mi bueiyyede máre.

5

*Aipe ðaiye jauro Jesúre ju aipõevaque
(Mt 10.10; 18.16; Lc 10.7; 1 Co 9.9)*

¹ Jarabejacu tu ina ümva bucuvare. Quénora coyjacu me aipe ðaiye jaurore náre, nopedeca miracure mi couyiyere. Ina ümva bojuvure máre, couyjacu nopedeca míyovare mi couyiyere. ² Ina nomiva bucurodivare máre, couyjacu nopedeca miracore mi couyiyere. Ina nomiva bojurodivare máre, couyjacu nopedeca míyorõdivare mi couyiyere. Aru cainumna ameno ðabejacu náque.

³ Pueðajacu ina nomiõpeva cüinácova curivure némara aru népãramena máre cubevure. Jáve cõmaje árojarivubu na. Que baru caðatejacu náre jauéde.

⁴ Übenita ico nomiõpecoi mamara curivu baru o jípãramena máre curivu baru, javu náre ne caðateiye óre.

Que baru napini corebejarāri ina Jesúre j̄u aip̄ōevare ne caḁatenajiyere aiv̄u népacore o néñecore máre. Quénora jíjarāri na óre jaúéde. Ōi me jári coreiye boje náre j̄ueḁovare cāreja, ō būc̄uco caride, óre jári coreiye jāuv̄u náre. Que teni J̄ūmenijic̄u me jáñ̄ume ina p̄ōeva jári coreiv̄ure me nébūc̄uvare. ⁵ Ūbenita ico nomiópeco c̄ūinájico c̄uco, óre jári coreip̄ōesc̄u c̄uvabeco, napini cor-eibico ō J̄ūmenijic̄u caḁatec̄uȳure óre. Que baru j̄ēni-adome úre cain̄m̄ua, ūi caḁatequiyere aḁo óre járav̄ure aru ñamine máre. ⁶ Ūbenita ico nomiópeco toroj̄ave teiyede voḁore, caḁatebejac̄u óre. Que teni ō ap̄ubico ōi baju. Ūbenita yaiyó bácope páḁobe ōi ūmene J̄ūmenijic̄u j̄áinore. ⁷ Ḑaic̄ōjejac̄u m̄u ina Jesúre j̄u aip̄ōevare yópe ji coȳuiyere. Que teni ap̄ev̄u būojabenama āmeina yávaiv̄u ne borore. ⁸ Ina j̄u abev̄uvacari jíma ne būc̄uvare jaúéde. Que baru c̄ūinácu Jesúre j̄u aip̄ōesc̄u jíbec̄u baru ū jiv̄ure aru ūi c̄ūramicav̄ure máre náre jaúéde, úcar̄uv̄an̄ āmesc̄u bajube j̄u abev̄u p̄ueno.

⁹ Mi toivarĩ c̄uvar̄ore ne āmiáre ina nomiórevare, toivajac̄u ico nomiópeco sesenta paīj̄ua p̄ueno c̄uvacore jári baju, aru c̄ūinácuḁa ūm̄uc̄uco bácore dajocabecova úre, Jesúre j̄u aip̄ōeva ne caḁatenajiyere aȳu. ¹⁰ P̄ōeva ne p̄ueḁaimo majacóri ō. Coȳujarāri na ōi borore, “Ico nomiópeco mearo ḁaibico ō”. Jāuv̄u óre ōi būc̄uóvaiye báque me mamarare, aru ōi cor̄u etaiye báque cur̄ā-daiv̄ure, ōi joaiye báque J̄ūmenijic̄u p̄ōevai cubobare, aru ōi caḁateiye báque cōmaje ārojariv̄ure máre. Que teni jāuv̄u óre ōi mearo ḁacaiye ap̄ev̄ure cain̄m̄ua.

¹¹ Ūbenita toivabec̄u ne āmiáre, Jesúre j̄u aip̄ōeva ne caḁatebenajiyere aȳu ina nomiópeva boj̄uḁmivare. Ina p̄uḁbūoiȳariv̄u baru ap̄esc̄uque, dajocar̄ajarama ne

memecaiyede Jesucristore. ¹² Que teni ðabenajarama yópe “Yñ bácojivñ memecaðo”, ne aiye báquepe Jesucristore. ¹³ Aru ina nomiópeva bojñrðmiva jñracurivñ, cñre cuyama cñramia coapa. Borore coyñrĩ jiodama na. Cãri-jovaðama pðevare. Aru borotedama boroteiye jañbede máre. ¹⁴ Que baru yñ ñvñ ina nomiópeva bojñrðmivare ne pññbñorĩ jñeðocñvarãjiyere ayñ jári coreivñva ne cñramiare. Que teiyede maje maucu bñojabecube ãmeina yávayñ Jesúre jñ aipðeva ne borore. ¹⁵ Javede arevñ nomiópeva dajocaquemavñ ne jñ aiye báquede Jesúre. Que teni memecaðama ñai abujuvai jabocu Satanáre. Que baru que aivñ yñ mñre.

¹⁶ Cũináco nomió Jesúre jñ ado cñvaco baru nomiópevare ð jivñ jñeñboi, caðateiye jañvñ ðre, ina Jesúre jñ aipðevare caðateiye jañbequiyere aiye náre. Nópe ðaiyede ina Jesúre jñ aipðeva jáve caðatenajarama ina nomiópevare, ñame ne caðatebemarare jáve cõmaje ãrojariñvare.

¹⁷ Ina Jesúre jñ aipðeva ñrarð pueðajarãri náre ina coreipðevare, ne jaboteiye boje náre. Aru ina Jesúre jñ aivñre coreipðeva bueivñre aru coyñivñre máre Jñmenijicñi yávaiye méne pñeno baju pueðajarãri aru bojeðajarãri náre ména. ¹⁸ Que baru yópe arĩ Jñmenijicñi toivaicðjenejaquemavñ ñi yávaiyede: “Ñai oteiãimacu ñracñ memecayñre mñjare, bñobejarã ñre ñi jijecamure, ñi ãmequiyere aivñ ñre ñi cñocaiyedeca mñjare mñje oteiyabeare, ñi cñraiye de dieðe”. Que baru ñi ãiye memeiye bojepebu. Aru, “Memecaipðecñre bojeðaiye jañvñ ñi memeinore”, arĩ toivaicðjenejaquemavñ. Que baru me bojeðajarã mñja ina mñjare bueivñre.

¹⁹ Cũinácu pðecu ñi boro coyñrĩ aðaru cũinácu Jesúre jñ aivñre coreipðecñre, járiarĩ aðabejacñ mñ ñi coyñiyede.

Ўbenita рӯсарã o уóbecурã majidivу бáцаву ãи ãmeina teiye бáqueda ne boro соуурĩ adaru ўре, jápiarĩ adajacu му ne boro соуиyeде. ²⁰ Aru jarajacu ўре caivу arevу Jesúre жу айрõeva ne jáinoi, ne jidurãjiyere ауу ðarãjivу ãmeno ўре. ²¹ Iye ji toivaicõjeiyede arecure муре Jўmenijicu, aru Jesucristo, aru ina ángeleva meara baju máre majima. Que baru ne jáinoi жу аicõjeivу муре ji ðaicõjeiyede. Que baru арĩ dáriabejacу mi baju arecу ãmeina ðayure ãи соуқиye jipocai. Aru játejacu ўbenina arecу meacure arevу рнео.

²² Dáriabecуva, mi ругуáque тгорĩ, epebejacу arecure Jesucristore memecairõecure. Му que ðayу baru, aru ãи ãmeina tedu, múvacari жу ajeбу ãи ãmeina teiyede. Que baru arevуре ãmeno ðare ðabejacу му. Aru múvacari ãmenore ðabejacу cainута.

²³ Arevута муре уарибу ijié boje, ўcumejacу oco matuiyeda. Quénora ўcujacu arecoro vino ўyaicorore, жуocуу mi bajure.

²⁴ Arevу рõevare, ne ñájinajiye jipocamia, caivу javede jáðama ne ãmeina teiyede. Ўbenita arevу рõeva ãmeina teðama yavenina. Que teni ру ne ñájinajijãravу баquinó eaiyeta arevу jámenama ne ãmeina teiyede. ²⁵ Quéðeca arevу рõeva mearo ðaðama caivу ne jáiyede. Aru caivу coreóvaðama aipe ne mearo ðaiyede. Ўbenita arevу рõeva mearo ðaðama yavenina. Ўbenita yaveni ðaivу бuojabenama na cainута. Quénora cўinãjãravу баquinói arevу coreóvarãjarama aipe ne mearo ðaiyede.

6

¹ Caivу Jesúre жу айрõeva memecaivуре pueðaiye жауу ne jabocure cainута, arevу ne ãmeina yávabenajiyere айв Jўmenijicure aru maje bueyede máre. ² Aru arevу

memecaiṽ baru Jesúre jṽ aipðevare, dajocabejarári ne pueðaiyede náre, ne jṽ aiye boje náre. Quénora p̄eno mearo baju memecajarári náre, ne jṽ aiye boje Jesúre aru J̄menijic̄i ñe boje náre.

Maje bojec̄e jāve
(He 13.5)

³ Maje jaboc̄ Jesucristo bueibi majare jāve, maje maji-najiyere ayṽ aipe ðaiye jaṽrõre majare, maje c̄rãjiyere ayṽ yõre J̄menijic̄i ṽrõpe. Æbenita apeṽ c̄rivṽbu, jṽ abeṽ Jesús ñi bueiyede. Quénora bueivṽbu na ape bueiyede jāve ãmene. ⁴ Ina p̄eva dáriaivṽbu ne baju mearape apeṽ p̄eno. Æbenita ye majibema na. J̄niari jáiyṽrivṽbu æbenina ne bajumia. Aru jaraivṽbu ne bajumia aipe aiṽrõre ne yávaicamuaque. Ne que ðaiye boje, p̄eva jorojivṽbu, aru jaraivṽbu, yávaivṽbu boroc̄ede apeṽi borore, aru “Ãmeina ðaiyṽbi yure”, arí dáriaivṽbu apeṽi borore. ⁵ Que teni ina ne dáriaino ãmenoque c̄rijovaivṽbu ne bajumia aru dajocabeṽ ne jaraiyede ne bajumia, ne jarṽvaiye boje iye bueiyede jāvene. Ina p̄eva bueiyṽrivṽbu J̄menijic̄i yávaiyede, ñnajivṽ ṽrarõ ne bojeva. Coatejac̄ náre jarṽvarí. ⁶ Jāve J̄menijic̄i yávaiyede bueiye pare bojec̄ebu p̄evare, æbenita ina torojṽrivṽre ne c̄vaequeda. ⁷ Davabedejaquemavṽ maja maje c̄veva ijāravṽre. Aru b̄ojabenamu n̄vaivṽ maje c̄veva ijāravṽre jocarí. ⁸ Que baru maje c̄varu maje ãiyeva aru maje cuitótecajeva máre, meaquiyeṽ majare. ⁹ Æbenita apeṽ ṽrivṽbu ne c̄veva. Que baru ñai abujvai jaboc̄ j̄jovayṽbe náre, ne ãmeina tenajiyere ayṽ, c̄varãjivṽ c̄vede. Que teni ñ j̄ñṽme náre yõre ññoibo j̄iyere ãimac̄re. Ær̄meṽre vore cuiṽbu c̄vede. Que teni ãmeno ðaivṽbu ne baju aru apeṽre máre. B̄jare ðaivṽbu ne baju J̄menijic̄re jocarí. Aru ñájinajivṽbu na.

¹⁰ Põeva ne ùe boje tãuturare, ðaðama caiye ãmenoquede, cõvarãjivõ diede. Apevõ põeva cõma, ne jõ aiye báquede Jesúre jarõvaivõ bácavõ, cõvarãjivõ tãuturare. Aru caride chĩori ñájiñama na.

Jõmenijicõ jiede ðajarã ãmene ðabevõva
(Jn 18.37)

¹¹ Mõ Jõmenijicõ põescõbu. Ûre memescõbu mõ. Que baru ðabescõ caiye iye ãmeina teiyede yõre ji cõõiyere. Põeno baju ðajacõ cainõmõ, mearo ðacõõ Jõmenijicõ jáinoi, pueðacõõ ùre, jõ acõõ Jesús õi yávaiye méne, õcõõ põevare, naricõõ mi ñájiyede, aru meacõ põescõre scõõõ arevõque. ¹² Jõmenijicõ cutuquemavõ mõre, mi cõõiyere aõõ me õi õõõre aru mi cõõiyere aõõ járavõ cõiméjãravõ baquinõre. Dijãravõ bácarõ, Jõmenijicõ mõre cutuujãravõ bácarõi, mávacari ùre jõ ávõ obedivõ ne jáiyede. Que baru põeno baju ðajacõ, scõõõ yõre mi jõ aiye Jesúre, aru cõvacõõ járavõ cõiméjãravõ baquinõre máre. ¹³ Caride yõ ðaicõjeivõ mõre Jõmenijicõ, cõre ðaõõ caivõre, aru Jesucristo máre, cõõõ bácõ Jõmenijicõ yávaiye méne Poncio Pilato bácõre, ne jári-aiyede. ¹⁴ Jõ aicõjeivõ mõre iye ji ðaicõjeiyede. Ðaiye jaõõ mõre caiyede yõre ji cõõiyere. Apejõene ãõme-tebejacõ mõ. Aru oatõvabescõ mõ iye ji ðaicõjeiyede mõre. Que teni ñame bõõabescõbe ãmeina yávavõ mõre mi ðaiyede. Nõre ðajacõ mõ cainõmõ põ maje jabocõ Jesucristo copaidaiyeta. ¹⁵ Jõmenijicõ járore ðacõõme Cristore meajãravõ õi beoijãravõ baquinõre. Û parõõ põeno baju cõinãõra jaboteyõbe caivõre aru caiyede máre. Que baru meacõ bajube Jõmenijicõ. Ûrecabe jaboteyõ caivõ arevõ jabovare. Aru ùrecabe cõjeñõ caivõ arevõ cõjeivõre máre. ¹⁶ Ûrecabe cõinãõra yaibécõ õi

baju. Ǽ cꝳcꝳ miadáro mearoi, noi pðeva joabeno i nꝳri bꝳojabema. Ǽrecabe pðevai jámemꝳ javede aru caride máre. Ñame bꝳojabecꝳbe jáñꝳ Ǽre cainꝳmꝳa. Caivꝳ pꝳedajarári Jꝳmenijicꝳre aru jabotejacꝳrĩ Ǽ cainꝳmꝳa. Quédecabu.

¹⁷ Aru ina cꝳve cꝳvarivꝳ ijāravꝳquede yópe arĩ, coꝳꝳ-
jacꝳ náre: “Dáriabejarā mꝳja mearape areꝳꝳ ꝳꝳeno”,
ajacꝳ náre. Aru, “Ñꝳje cꝳve cꝳvae boje, napini cor-
eivꝳbu ñꝳja”, arĩ dáriabejarári na. Que baru ijāravꝳque
cꝳve cꝳiꝳqúiyebu. Aru ñame bꝳojabebi majicꝳ airino joe
cꝳqúiyede diede. Quénora náre napini coreicðjejacꝳ Jꝳ-
menijicꝳre. Ǽrecabe jíꝳꝳ majare ɳrarð baju caiyede, maje
torojꝳrājiyere ayꝳ. ¹⁸ Ina cꝳve cꝳvarivꝳre ðaicðjejacꝳ
me areꝳꝳre. Jecꝳbenvꝳa jíꝳðjejacꝳ náre ne cꝳvaequede,
ne coaravarājiyere ayꝳ cðmaje ārojarivꝳre, caðatenajivꝳ
náre. ¹⁹ Nópe ne caðateiye boje areꝳꝳre, cꝳvarājarama
na coara ne bojedarājiyede daꝳuijāravꝳ baquinóre cavarð
mearo Jꝳmenijicꝳi cꝳrði. Jáve torojꝳrivꝳ ne ũmei cꝳvarā-
jarama na jāravꝳ cꝳiméjāravꝳ baquinóre.

Pablo Ǽi cðjeino Timoteore yóbocarð baju

²⁰ Mꝳ, Timoteo, Jꝳmenijicꝳ eꝳeibi mꝳre, mi
coꝳꝳqúiyere ayꝳ iye Jesús Ǽi yávaiye méne. Járiabejacꝳ
iye coꝳꝳiyede pꝳedabenore Jꝳmenijicꝳre aru āꝳꝳmenore
máre. Járiabejacꝳ iye bueiyede jáve āmene. Ina pðeva
borocꝳrivꝳ bueniduyama majidivꝳre. “Me majivꝳ ñꝳja.
Ñꝳje bueiye jávemu”, arĩduyama. Ǽbenita majibema
na. ²¹ Aru areꝳꝳ yópe bueivꝳ, javede dajocaðama ne ꝳ
aiye báquede Jesúsre. Jꝳmenijicꝳ mearo ðacajacꝳrĩ caivꝳ
mꝳjare bojecꝳbeda Ǽi me boje. Quénoramu.

Мажерасу јѹменижѹај ѡвѡије мамаене соуѡитѹубо
New Testament in Cubeo (CO:cub:Cubeo)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cubeo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cubeo [cub], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cubeo

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

Updates
eBible.org

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Jul 2018 from source files dated 3 May
2018

dbd749ed-4c37-5cd8-b20e-caf1f8ff5885